

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/149/2017
Identifikačné číslo spisu:	1115205868
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1115205868.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Lacontha Foundation, so sídlom v Schaan, Bahnhofstrasse 15, IČO: FL-0002.064.731-8, Lichtenštajnské kniežatstvo, zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Fulecom, so sídlom v Bratislave, Živnostenská 2, proti žalovanému K. B., bývajúcemu v K., zastúpenému Advokátskou kanceláriou Michalko Legal Counsel & Co. s.r.o., so sídlom v Bratislave, Michalská 276/16, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 60 E cud 5/2015, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 13. januára 2016 sp. zn. 22 CoE 166/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením z 3. júna 2015 č. k. 60 E cud 5/2015-78 návrh na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia (Osvedčenia o nákladoch, sp. zn. DEC/000298/12 zo dňa 18. októbra 2012, vydaného Oddelením kancelára pri Vysokom súdnom dvore pre Anglicko a Wales, ďalej aj „cudzie rozhodnutie“ alebo „rozsudok“) zamietol a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal. Po právnej stránke poukázal na čl. 1 bod 1, čl. 1 bod 2 písm. b), čl. 32, čl. 41, čl. 53 ods. 1 a ods. 2, čl. 54 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej aj „Nariadenie Brusel I alebo Nariadenie“). Súd prvej inštancie uviedol, že mu po preskúmaní splnenia formálnych náležitostí návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia ako rozhodnutia nepreskúmateľného a neopodstatneného, vznikla pochybnosť o dátume, pokiaľ ide o nárok na úroky v prípade nezaplatenia trov, znížených o trovy potrebné na vydanie rozhodnutia. Podľa žalobcu ide o dátum 4. júl 2011. Avšak z obsahu cudzieho rozhodnutia (č. l. 14, 70 spisu) vyplýva, že úradná osoba do rozsudku ručne mala dopísať dátum 4. júl 20... . Keďže ani z osvedčenia vydaného podľa čl. 54 Nariadenia (č. l. 13 spisu) nemožno bez pochybností zistiť skutočný dátum vzniku nároku na úroky zo sumy uvedenej v bode 1.) rozsudku, súd prvej inštancie v tejto časti vyhodnotil návrh na vyhlásenie

vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia za nepreskúmateľný. Prekladateľ Z. W. síce v úradnom preklade cudzieho rozhodnutia uviedol dátum 4. júl 2011, avšak podľa názoru okresného súdu táto skutočnosť musí vyplývať nielen z textu úradného prekladu rozsudku v slovenskom znení, ale predovšetkým z textu rozsudku v anglickom znení. Pre splnenie požiadavky preukázania pravosti exekučného titulu bolo náležité, aby žalobca predložil okresnému súdu také rozhodnutie, z obsahu ktorého vyplývajú úplné údaje, v opačnom prípade je žalobca povinný znášať, že sa súd neuspokojí s čiastkovými údajmi, čo má za následok nepreukázanie pravosti cudzieho rozhodnutia (čl. 53 ods. 1 Nariadenia Brusel I). Zároveň súd prvej inštancie poukázal na to, že rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie aplikovateľnosti Nariadenia Brusel I na predmetný rozsudok bolo to, že uvedený nárok vznikol v rámci konkurzného konania, v štádiu konania o vyhlásení konkurzu na majetok spoločnosti GBI INVESTMENTS LIMITED, čo potvrdil aj žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 14. apríla 2015. Ak teda Oddelenie kancelára pri Výsokom súdnom dvore pre Anglicko a Wales uložilo K. B. povinnosť na zaplatenie sumy 724.720,27 GBP, išlo o cudzie rozhodnutie vydané v konkurznom konaní, v dôsledku čoho nemožno toto rozhodnutie vyhlásiť na území Slovenskej republiky za vykonateľné (čl. 1 bod 2. písm. b) Nariadenia Brusel I. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a čl. 41 druhá veta Nariadenia.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu uznesením z 13. januára 2016 sp. zn. 22 CoE 166/2015 potvrdil uznesenie okresného súdu s odkazom na § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. Akcentoval, že základným predpokladom vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia v inom členskom štáte, je splnenie formálnych náležitostí v zmysle čl. 32 v nadväznosti na čl. 1 ods. 1 Nariadenia Brusel I. Podľa čl. 53 Nariadenia medzi tieto náležitosti patrí vykonateľnosť cudzieho rozhodnutia. Stotožnil sa so záverom okresného súdu, že pre splnenie podmienky preukázania pravosti exekučného titulu je existencia súdneho rozhodnutia obsahujúceho úplné údaje, preto ručné dopísanie dátumu úradnou osobou do rozsudku považuje za okolnosť, ktorá vzbudzuje pochybnosť a spôsobuje v tejto časti nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Odvolací súd tiež potvrdil názor súdu prvej inštancie, že nárok žalobcu vznikol v rámci konania o vyhlásení konkurzu na majetok spoločnosti GBI INVESTMENTS LIMITED, kde podľa čl. 1 bod. 2. písm. b) Nariadenia Brusel I sa nariadenie neuplatní na rozsudky vydané v konkurzných konaniach, konaniach týkajúcich sa vyrovnania zadlžených obchodných spoločností alebo iných právnických osôb a v podobných konaniach. Aj z tohto dôvodu nemožno cudzie rozhodnutie v danom prípade vyhlásiť na území Slovenskej republiky za vykonateľné.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Žiadal rozhodnutia oboch súdov nižších inštancií zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal procesné pochybenia v súvislosti s nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.), ktoré podľa názoru dovolateľa spočívalo v aplikovaní nesprávnej právnej normy (čl. 1 bod 2 písm. b) Nariadenia). Súčasne argumentoval, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.), pretože sa odvolací súd nevyrovnal s odvolacími námietkami. Skutková vada rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa dovolateľa spočívala v tom, že okresný súd pokiaľ išlo o pravosť cudzieho rozhodnutia dospel k záveru, ktorý je v nesúlade s predloženými listinnými dôkazmi a odporuje pravidlám logického myslenia. Hoci v úradne osvedčenej kópii cudzieho rozhodnutia je ručne dopísaný dátum vzniku nároku na úroky, t. j. 4. júla 20.., neúplný, v úradnom preklade je predmetný dátum úplný, ako 4. júl 2011, a preto nemožno dospieť k záveru, že predložené cudzie rozhodnutie nie je pravé. Hmotnoprávna vada rozhodnutia súdu prvej inštancie, aj odvolacieho súdu spočívala podľa dovolateľa v tom, že oba súdy nesprávne vec právne posúdili, keď mali za to, že na konanie o vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia na území Slovenskej republiky, sa vzhľadom na to, že ide o rozhodnutie vydané v konaní o vyhlásení konkurzu na spoločnosť GBI INVESTMENTS LIMITED, nemožno aplikovať ustanovenia Nariadenia Brusel I, a to s poukazom na čl. 1 bod 2 písm. b) Nariadenie Brusel I. Dovolateľ tvrdil, že ani odvolací súd sa nevysporiadal s jeho námietkami, pokiaľ išlo o skutkové a právne vady rozhodnutia súdu prvej inštancie a aj z týchto dôvodov považoval rozhodnutie odvolacieho súdu za arbitrárne, svojvoľné, teda nepreskúmateľné a súd tým odňal účastníkovi konania možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia mimoriadnych opravných prostriedkov, a teda možnosť riadne konať pred súdom a táto vada mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Dovolaateľ tiež poukázal na dôvodovú správu Dohovoru o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach podpísaného v Lugane 30. októbra 2007.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, rovnako ako aj odvolacieho súdu sú vecne správne, vychádzajú zo správneho právneho posúdenia, preto žiadal dovolanie v celom rozsahu zamietnuť a zaviazat žalobcu na náhradu trov konania.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (§ 427 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné, a preto je potrebné ho zamietnuť (§ 448 CSP).

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (7. marca 2016), t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení do 30. júna 2016 (ďalej aj „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle citovaného prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP a procesnú prípustnosť podaného dovolania posudzoval podľa § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

8. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu bolo prípustné, ak ním bolo napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a) O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b) veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. bolo dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu n a území Slovenskej republiky. S poukazom n a vyššie uvedené zákonné ustanovenia prípustnosť dovolania v danom prípade vyplýva z ustanovenia § 239 ods. 2 písm. b) O.s.p., preto dovolanie žalobcu bolo možné podrobiť meritórnemu dovolaciemu prieskumu.

9. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, aj to však nie v každom prípade, ale iba ak podanie dovolania výslovne pripúšťa zákon. Dovolanie je procesný prostriedok, ktorým zákon vytvára účastníkovi konania procesnú možnosť, aby (len) v prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, spochybnil opodstatneným uplatnením dovolacieho dôvodu správnosť konania alebo rozhodovania odvolacieho súdu a dosiahol nápravu prípadných väd konania alebo nesprávností napadnutého rozhodnutia. Dovolanie nie je však „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním - ani pokiaľ je procesne prípustné - úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Dovolacie konanie má prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ktorú dovolací súd - na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu - nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

10. Právny poriadok platný a účinný v čase podania dovolania ukladal dovolaciemu súdu (viď ustanovenie § 242 ods. 1 O.s.p.), aby ex offio posúdil, či v konaní nedošlo k niektorej zo závažných procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p. O procesnú vadu konania v zmysle tohto ustanovenia išlo vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c / účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej

veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

11. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a) až e) a g) O.s.p. nenamietal a ich existencia v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Dovolateľ však namietal, že mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.). Namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s odvolacími námietkami, jeho rozhodnutie je arbitrárne a svojvoľné (nepreskúmateľné), skutkové zistenia súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožnil odvolací súd, nemajú oporu v o vykonanom dokazovaní, ktoré je v rozpore s pravidlami logického myslenia, tiež namietal nesprávne právne posúdenie veci.

12. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.) sa rozumel taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytoval O.s.p.

13. Najvyšší súd v o svojich viacerých rozhodnutiach už uviedol, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (a teda aj vady uvedenej v písme f) tohto ustanovenia) nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016).

14. K námietke dovolateľa o údajnej procesnej vade konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p. prejavujúcej sa v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne, svojvoľné, a teda nepreskúmateľné, dovolací súd uvádza, že podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd („ďalej len „Dohovor“) každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Právo na spravodlivý súdny proces neznamena ale právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúcim je, a k z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (viď tiež II. ÚS 76/07).

15. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu neposkytuje žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny dôvod, aby na preskúmvanú vec bola aplikovaná druhá veta uvedeného stanoviska. Dovoláním napadnuté rozhodnutie spĺňa zákonom požadované náležitosti (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p. vo väzbe na § 167 ods. 2 O.s.p. a § 157 ods. 1 a 2 O.s.p.), keď treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca

spätosť potvrdzujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu s rozhodnutím súdu prvej inštancie vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd potvrdí rozhodnutie súdu prvej inštancie pre jeho vecnú správnosť vo výroku (§ 219 ods. 1 O.s.p.), čo znamená komplexnú správnosť potvrdzujúceho rozhodnutia z hľadiska skutkových a právnych dôvodov, potom ak sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, môže (ale nemusí) sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosť napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

16. Dovolateľ preto nedôvodne namietal, že mu „nepreskúmateľnosťou“ uznesenia odvolacieho súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať. Napokon treba dodať, že za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

17. Prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p. nezakladalo ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993, R 42/1993 a R 125/1999, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“) nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

18. Dovolací súd ďalej nezistil, že v konaní došlo k „inej vade“ majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.). Za „inú vadu“ (v § 237 ods. 1 O.s.p. neuvedenú) sa v doterajšej rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovalo najmä porušenie ustanovení o dokazovaní, napríklad tým, že súd vôbec nezisťoval skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci aj napriek tomu, že boli tvrdené a na ich preukázanie boli navrhnuté dôkazy. Vadu tejto povahy zakladalo aj porušenie ustanovení o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov (napríklad osoba, ktorá mala byť vypočutá ako svedok, bola vypočutá ako účastník konania, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, dôkaz listinou bol vykonaný v rozpore s § 129 O.s.p.). Zo spisu nevyplýva, že by došlo k vade takejto povahy.

19. Konkrétne v súvislosti s nedôvodnou námietkou dovolateľa, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.), pretože odvolací súd sa nevyrovnal s jeho odvolacími námietkami, dovolací súd uvádza, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „SR“) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (bližšie pozri rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III. ÚS 60/04 -www.concourt.sk). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“. (napr. *Georgiadis v. Grécko* z 29. mája 1997, *Recueil III/1997*, či rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko*, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B).

20. Obsah dovolacích námietok smeroval tiež k spochybneniu správnosti právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie a odvolacím súdom. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový

stav. Nesprávnym právnym posúdením vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Ani tento dovolateľom namietaný dôvod dovolania nebol dovolacím súdom v danom prípade zistený.

21. V súvislosti s namietaným nesprávnym právnym posúdením dovolací súd uvádza, že súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd (ďalej aj „súdy nižšej inštancie“) postupovali správne ak v súvislosti s návrhom na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia skúmali aplikáciu ustanovení Nariadenia Brusel I na návrh na vyhlásenie vykonateľnosti predloženého cudzieho rozhodnutia, a taktiež dospeli k správne mu záveru, že podľa článku 1 ods. 2 písm. b) Nariadenia Brusel I sa nariadenie neuplatní na rozsudky vydané v konkurzných konaniach, v konaniach týkajúcich sa vyrovnania zadlžených obchodných spoločností alebo iných právnických osôb a v podobných konaniach.

22. Pokiaľ však súdy nižšej inštancie v danom prípade posúdili vylúčenie uplatnenia Nariadenia Brusel I, a to s ohľadom na predložené Osvedčenie vydané Najvyšším sudcom vyšších súdov pre Anglicko a Wales podľa vzoru uvedeného v prílohe V Nariadenia Brusel I (založené na č. 1. 13 a jeho úradný preklad na č. 1. 15 spisu), išlo o nesprávnosť, ktorá však bola samotnými súdmi nižšej inštancie konvalidovaná tým, že napriek záveru o nemožnosti rozhodnutie vyhlásiť na území Slovenskej republiky za vykonateľné (čl. 1 bod 2. písm. b) Nariadenia Brusel I, keďže šlo o cudzie rozhodnutie vydané v rámci konkurzného konania), návrh na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia posúdili aj postupom podľa Nariadenia Brusel I.

23. V prípade žalobcom predloženého cudzieho rozhodnutia súd prvej inštancie mal dôvodnú pochybnosť o tom, či rozsudok o povinnosti zaplatiť trovy konania v sume 724 720,27 GBP nebol vydaný v rámci konkurzného konania, resp. podobného konania, a preto vyzval žalobcu uznesením zo dňa 30. marca 2015 sp. zn. 60 E cud 5/2015 (č. 1. 52 až 53 spisu), aby predložil súdu úradný preklad žalobného návrhu podaného Oddeleniu kancelára pri Vysokom súdnom dvore pre Anglicko a Wales sp. zn. DEC/000298/12 vo veci pohľadávky č. 6678 z roku 2008. Žalobca súdom vyžiadaný úradný preklad žalobného návrhu nepredložil, pričom v písomnom vyjadrení zo dňa 14. apríla 2015 (č. 1. 64 až 75 spisu) uviedol, že z obsahu rozsudku je nepochybné, že týmto rozsudkom súd zaviazal žalovaného, ktorým je fyzická osoba s bydliskom na území Slovenskej republiky na zaplatenie nákladov konania, preto nesporne ide o rozsudok v občianskoprávnej veci, a to bez ohľadu na to, že náklady konania, teda nárok (náhrada nákladov konania), ktorý bol žalobcovi navrhovateľovi súdom priznaný, vznikol v rámci konania o vyhlásení konkurzu, ktoré nebolo vedené proti žalovanému, ale na spoločnosť GBI INVESTMENTS LIMITED, so sídlom vo Veľkej Británii. V odvolaní a dovolaní žalobca naproti tomu tvrdil, že v prípade konania, v ktorom bolo vydané cudzie rozhodnutie nejde o konkurz, resp. o konanie týkajúce sa vyrovnania zadlžených obchodných spoločností alebo iných právnických osôb, ani o podobné konanie, ale ide o konanie, ktoré takémuto konaniu musí nevyhnutne predchádzať.

24. Napriek skutočnosti, že žalobca nepredložil súdom požadovaný úradný preklad návrhu podaného Oddeleniu kancelára pri Vysokom súdnom dvore pre Anglicko a Wales sp. zn. DEC/000298/12 vo veci pohľadávky č. 6678 z roku 2008, berúc do úvahy i v žalobe uvádzané tvrdenia (č. 1. 1 a nasl. spisu) týkajúce sa konania, v ktorom bolo vydané rozhodnutie, ktorého vykonateľnosti sa žalobca domáha, dovolací súd má za to, že z predloženého Osvedčenia vydaného Najvyšším sudcom vyšších súdov pre Anglicko a Wales podľa vzoru uvedeného v prílohe V Nariadenia Brusel I (založeného na č. 1. 13 a jeho úradného prekladu na č. 1. 15 spisu) vyplýva, že ide o rozhodnutie, na ktorého uznanie a výkon sa vzťahuje Nariadenie Brusel I, keďže podľa nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 o konkurznom konaní sa osvedčenie v danej forme a uvedenými náležitosťami nevydáva a zároveň súd vydávajúci osvedčenie vydaním osvedčenia podľa vzoru uvedeného prílohu č. V Nariadenia Brusel I tak potvrdil, že ide o rozhodnutie, na ktorého uznanie a výkon sa vzťahuje Nariadenie Brusel I, a preto pri samotnom rozhodovaní o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia je potrebné postupovať podľa ustanovení Nariadenia Brusel I, čl. 32 až 56.

25. Argumentácia žalobcu založená na citácii ustanovení Dôvodovej správy k Lugánskemu dohovoru je podľa názoru dovolacieho súdu v danom prípade neopodstatnená, keďže Lugánsky dohovor neupravuje otázky právomoci a uznávania výkonu rozhodnutí medzi členskými štátmi Európskej únie navzájom. Predmetné vzťahy upravuje Nariadenie Brusel I, resp. Nariadenie Brusel I bis (nariadenie č. 1215/2012). Predmetnom Lugánskemu dohovoru je úprava právomoci a uznávania a výkonu rozhodnutí medzi členskými štátmi Európskej únie a vybranými štátmi Európskeho združenia voľného obchodu, ktoré nie sú členskými štátmi Európskej únie.

26. Vzťah Nariadenia Brusel I a Lugánskeho dohovoru je upravený v čl. 64 ods. 1 Lugánskeho dohovoru nasledovne: „Tento dohovor nemá vplyv na uplatňovanie zo strany členských štátov Európskeho spoločenstva nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach v znení zmien a doplnkov...“. Dôvodová správa k Lugánskemu dohovoru z roku 2007 nie je interpretačným pravidlom k Nariadeniu Brusel I, resp. Nariadeniu Brusel I bis, a preto Nariadenie Brusel I nie je možné interpretovať v zmysle dôvodovej správy k Lugánskemu dohovoru; uvedené je ustanovené aj v samotnej dôvodovej správe k Lugánskemu dohovoru v bode 11: „V tejto dôvodovej správe sa musia zväziť všetky ustanovenia Lugánskeho dohovoru so zreteľom na precedensy v judikatúre, ktoré sa týkajú nielen predchádzajúceho dohovoru, ale aj nariadenia Brusel I, ktorého obsah je v podstate identický; je však potrebné mať na zreteli, že správa sa zaoberá len Lugánskym dohovorm, a preto žiadnym spôsobom neodráža postoj štátov alebo Spoločenstva k nariadeniu Brusel I. Neexistencia dôvodovej správy k nariadeniu Brusel I neznamena, že úlohou tejto správy je zaplniť túto medzeru. Inými slovami, cieľom tejto správy nie je poskytnúť vysvetlenie nariadenia alebo naznačiť jeho výklad alebo uplatňovanie jeho noriem; jej výlučným cieľom je vysvetliť normy Lugánskeho dohovoru v stave po revízií.“

27. Pre poriadok dovolací súd poznamenáva, že dňa 12. decembra 2012, s účinnosťou od 10. januára 2015, t. j. v danom prípade pred začatím konania, bolo prijaté Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 (ďalej aj „Nariadenie Brusel I bis“) z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, ktorým v zmysle čl. 80 bolo zrušené Nariadenie ES č. 44/2001. V zmysle čl. 66 ods. 2 Nariadenia č. 1215/2012, podľa ktorého bez ohľadu na článok 80 sa nariadenie (ES) č. 44/2001 naďalej uplatňuje na rozsudky vydané v konaniach začatých, na listiny úradne vyhotovené alebo zaregistrované ako verejné listiny a na súdne zmiery, ktoré sa schválili alebo uzavreli pred 10. januárom 2015, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti uvedeného nariadenia, potom je správny aj záver súdov nižšej inštancie o aplikácii na daný prípad správnej normy, a to Nariadenia Brusel I, nakoľko cudzie rozhodnutie, ktorého vyhlásenia vykonateľnosti sa žalobca v konaní domáhal, bolo vydané dňa 18. októbra 2012.

28. Nariadenie Brusel I pojmovo rozlišuje medzi uznaním (oddiel 1 kapitoly III, čl. 33 až 37) a výkonom (oddiel 2 kapitoly III, čl. 38 až 52), keď rozsudok vydaný v členskom štáte a vykonateľný v tomto štáte sa vykoná v inom štáte, ak tam bol vyhlásený za vykonateľný na návrh zainteresovaného účastníka (čl. 38 ods. 1). Podľa čl. 41 Nariadenia, rozsudok sa vyhlási za vykonateľný ihneď po splnení formálnych náležitostí podľa čl. 53 bez skúmania podľa čl. 34 a 35. Podľa čl. 53 a 54 Nariadenia účastník, ktorý žiada o uznanie alebo vydanie vyhlásenia vykonateľnosti, predloží vyhotovenie rozsudku, ktorý spĺňa požiadavky na preukázanie jeho pravosti. Účastník, ktorý žiada o vyhlásenie vykonateľnosti tiež predloží osvedčenie podľa článku 54 bez vplyvu na článok 55. Z obsahu uvedených ustanovení Nariadenia vyplýva, že súd v tomto štádiu neskúma dôvody neuznania (čl. 34), ani nesmie skúmať rozhodnutie vo veci samej (čl. 36), avšak skúma splnenie formálnych náležitostí návrhu, súčasťou ktorého je také vyhotovenie rozsudku, ktoré spĺňa požiadavky na preukázanie jeho pravosti. Vzhľadom na uvedené zastáva dovolací súd názor, že pokiaľ sa jedná o pochybnosti súdov nižšej inštancie o pravosti žalobcom predloženého cudzieho súdneho rozhodnutia, tieto dovolací súd považoval tiež za odôvodnené. Základným predpokladom vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia v inom členskom štáte je splnenie formálnych náležitostí v zmysle čl. 41 v spojení s čl. 53 Nariadenia Brusel I. Súd pred vyhlásením vykonateľnosti obligatórne skúma, či preložené vyhotovenie rozsudku spĺňa požiadavky na preukázanie jeho pravosti, pričom účastník požadujúci vyhlásenie vykonateľnosti za týmto účelom predloží tiež osvedčenie vydané súdom alebo príslušným orgánom členského štátu pôvodu podľa vzoru uvedeného v

prílohe V Nariadenia Brusel I.

29. Ako už bolo uvedené (bod 23. tohto rozhodnutia) súd prvej inštancie uznesením zo dňa 30. marca 2015 č. k. 60 EcuD 5/2015-52 vyzval žalobcu na odstránenie pochybností ohľadom pravosti predloženého cudzieho rozhodnutia. Žalobca, napriek výzve súdu, súdom vyžiadané doklady nedodal a jeho vyjadrenie zo 14. apríla 2015 pochybnosti súdu o pravosti doplnených údajov a pravosti predloženého cudzieho rozhodnutia žiadnym spôsobom neodstránilo.

30. Dovolací súd v tejto súvislosti akcentuje, že žalobca bol v konaní zastúpený advokátom, ktorý musí byť znály predmetu, o ktorom sa rozhoduje, aké podklady a v akom vyhotovení nevzbudzujúcom pochybnosti o ich pravosti je nutné v súvislosti s návrhom na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia podľa Nariadenia Brusel I predložiť, ako aj dôsledkov, ktoré nastanú v prípade, že k návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti nebudú dodané všetky podklady relevantné pre rozhodnutie súdu. Nedodanie podkladov potrebných na rozhodnutie o vyhlásení vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia pritom nie je možné zhojiť na súde rozhodujúcom o dovolaní (akcent najmä na bod 9. tohto rozhodnutia), osobitne ak je strana od začiatku zastúpená advokátom.

31. Pokiaľ ide o samotné rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a jeho potvrdenie odvolacím súdom pre formálne vady rozhodnutia a pochybnosti o pravosti údajov uvedených v rozhodnutí, ktoré neboli odstránené ani na výzvu súdu prvej inštancie, uvedené rozhodnutia dovolací súd považuje za správne. Na vyhlásenie vykonateľnosti súdneho rozhodnutia v zmysle Nariadenia Brusel I je potrebné, aby žalobca predložil také rozhodnutie a v takom vyhotovení, ktoré spĺňa požiadavky na preukázanie jeho pravosti t. j. rozhodnutie, ktoré nevyvoláva pochybnosti o jeho pravosti a pravosti údajov v ňom obsiahnutých. Za týmto účelom účastník, ktorý žiada o vyhlásenie vykonateľnosti predloží aj osvedčenie vydané súdom alebo príslušným orgánom členského štátu pôvodu vydané so štandardnou formuláciou uvedenou v prílohe V Nariadenia Brusel I (čl. 53 ods. 2 v spojení s čl. 54 nariadenia). Osvedčenie podľa predchádzajúcej vety, ale nie je spôsobilé odstrániť prípadné pochybnosti o pravosti údajov obsiahnutých v predloženom rozhodnutí, ak tieto údaje zo samotného osvedčenia nevyplývajú alebo ak z osvedčenia nie je zrejmé, že sa vzťahuje k preloženému súdnemu rozhodnutiu. Zo žalobcom predloženého rozhodnutia (č. l. 14 spisu) už na prvý pohľad je zrejmé, že bol jednak prepísaný dátum rozhodnutia (17. október 2012 prepísaný na 18. október 2012), lehota na úhradu pohľadávky (zo 14 dní na 21 dní), dopísaný neúplný dátum, od ktorého vzniká nárok na úroky (4. júl 20..), a dovolací súd tiež poukazuje na rukou dopísanú ťažko čitateľnú vetu na spodnej strane cudzieho rozhodnutia. Z predloženého vyhotovenia cudzieho rozhodnutia ani osvedčenia rok vzniku nároku na úroky určiť možné nie je (a rovnako nie je možné zistiť, kto a z akého dôvodu uvedené údaje dopisoval, resp. prepisoval), čo vyvoláva dôvodné pochybnosti o pravosti cudzieho rozhodnutia, resp. pravosti údajov v ňom uvedených, pričom tieto údaje zároveň bránia materiálnej vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia. Uvedené pochybnosti rozhodne neodstráni ani úradný preklad cudzieho rozhodnutia, ktorý údaj obsahuje, ak údaj nie je zřejmý z vyhotovenia cudzieho rozhodnutia predloženého súdu. Navyše ak dovolateľ v dovolaní poukazuje na úradný preklad ako doklad, v ktorom je uvedený úplný dátum, v danom prípade pochybnosti úradným prekladom prekonané neboli, skôr naopak, keďže v predloženom cudzom rozhodnutí bola rukou dopísaná veta, ktorej význam zřejmý nie je, a ktorá v úradnom preklade ani preložená nebola.

32. Dovolací súd navyše v súvislosti s predmetom konania poukazuje na aplikáciu výhrady verejného poriadku členského štátu zabezpečujúceho ochranu domáceho právneho poriadku pred prenikaním takých účinkov použitia ustanovení cudzieho práva, ktoré by boli v rozpore s verejným poriadkom členského štátu. Výhrada verejného poriadku štátu, resp. verejnej politiky (v anglickom znení v oboch prípadoch „public policy“) členského štátu je zakotvená tak v Nariadení Rady (ES) č. 1346/2000 o konkurznom konaní, ako aj v Nariadení Brusel I. Podľa ustanovenia článku 26 nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000: Každý členský štát môže odmietnuť uznať konkurzné konanie začaté v inom členskom štáte, resp. vymáhať výkon súdneho rozhodnutia vyneseného v súvislosti s takýmto konaním, ak by účinky takéhoto uznávania alebo vymáhania boli v zjavnom rozpore s verejnou politikou tohto štátu, predovšetkým pokiaľ ide o jej základné zásady, ústavné práva a slobody jednotlivca. Podľa ustanovenia článku 34 ods. 1 Nariadenia Brusel I: Rozsudok sa neuzná, ak je uznanie v zjavnom rozpore s verejným

poriadkom členského štátu, v ktorom sa o uznanie žiada. Úlohou orgánu prejednávajúceho súkromnoprávny spor s cudzím prvkom nie je hodnotiť obsah cudzieho práva. Orgány jedného štátu nemôžu analyzovať a hodnotiť právne predpisy cudzieho štátu a konštatovať, že taký, či iný predpis je v rozpore s jeho verejným poriadkom alebo že nespĺňa základné požiadavky kladené jeho verejným poriadkom. V rámci aplikácie výhrady verejného poriadku sa neskúma a nehodnotí právna norma cudzieho štátu, ale sa hodnotia účinky použitia tejto normy z hľadiska, či nebudú v rozpore s verejným poriadkom domáceho štátu; resp. sa hodnotia procesné účinky súvisiace s uznaním cudzieho rozhodnutia. Z hľadiska posudzovania výhrady verejného poriadku sú významné aj základné ľudské práva a slobody ako fundamentálne pravidlá, na ktorých dodržiavanie je potrebné bezpochyby vždy trvať a ktorých aplikáciu nemôžu vylúčiť, či ohroziť účinky cudzieho rozhodnutia, vyplývajúce z medzinárodných dohovorov, Ústavy SR a ostatných právnych predpisov. Konkrétne ustanoveniami siedmeho oddielu druhej hlavy Ústavy SR (právo na súdnu a inú právnu ochranu, pozri čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, 3 a 4, čl. 48 ods. 2) sa pretransformoval do ústavného práva Slovenskej republiky režim medzinárodných dohovorov o ľudských právach a základných slobodách, aj keď jeho systematika nie je zhodná so systematikou týchto dohovorov (II. ÚS 62/1999).

33. Podľa konštantnej rozhodovacej praxe Súdneho dvora EÚ spadá rozhodovanie o tom, či určité princípy predstavujú pravidlá (zásady) verejného poriadku do pôsobnosti daného členského štátu. Pritom pojem verejný poriadok je potrebné vykladať z pohľadu práva štátu, v ktorom sa má cudzie rozhodnutie vykonať. Je teda neprípustné zohľadňovať verejný poriadok iného štátu, ktorý by nepredstavoval zároveň základné zásady právneho poriadku štátu uznania (výkonu) rozhodnutia.

34. Najvyšší súd poukazuje na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veciach C-341/04, Eurofoosd IFSC Ltd (článok 26 nariadenia č. 1346/2000 o konkurznom konaní) a C-7/98 Dieter Krombach proti André Bamberski, z ktorých vyplýva právo na spravodlivý súdny proces ako garantovaný všeobecný princíp komunitárneho práva, ktorého základnou súčasťou je možnosť každého žalovaného byť zastúpený právnym zástupcom. Z uvedených rozhodnutí tiež vyplýva jednoznačný príkaz pre členské štáty odmietnuť uznanie cudzieho rozhodnutia v prípade porušenia práva na obhajobu ako základného práva vyplývajúceho z ústavných princípov/tradícií členských štátov. A aj keď je v pôsobnosti orgánov členských štátov určiť obsah „verejného poriadku“, toto právo (na obhajobu) musí byť vždy chránené klauzulou o výhrade verejného poriadku. Inak povedané uznanie rozhodnutia, ktoré neobstoí z hľadiska ochrany základných práv, by bolo v rozpore s verejným poriadkom a v konečnom dôsledku aj s ústavným poriadkom (Nález Ústavného súdu ČR, ÚS 709/05; Rozsudok ESD: C-38/98 Régie Nationale des Usines Renault SA v. Mexicar Spa a Orazio Formento).

35. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade nebola dovolacím súdom zistená opodstatnenosť žalobcom namietaných dôvodov dovolania, dovolanie žalobcu nie je dôvodné, preto ho dovolací súd zamietol (§ 448 CSP).

36. Dovolací súd o nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 451 ods. 3 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

37. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.